

ایران

مورد آشنایی کشورهای مختلف با ساز و آوازموسیقی عاشیقی می‌گوید: «در خارج از ایران توجه بسیاری به موسیقی است حتی برنامه‌ریزی بسیار منظمی دارند. من دوبار به ژاپن سفر کرده‌ام و در کنار دیگرعاشیق‌های ایران، ۱۸ کنسرت در این کشور برگزار کرده‌ایم و مردمانشان کاملاً با موسیقی عاشیقی آشنا هستند. کشور چین

به تریز نیست بلکه در مشهد، زنجان، شیروان، قزوین و... هم موسیقی عاشیقی روایت می‌شود». او در ادامه افزود: «اگر مسئولان از موسیقی ما حمایت کنند موسیقی عاشیقی ایران قطعاً بهتر از کشور آذربایجان خواهد بود.» عاشیق حسن از خاطرات خود در ژاپن می‌گوید و تعریف می‌کند:«قرار بود جشنواره‌ای در آنجا برگزار شود و یک نوار کاست به من دادند و گفتند باید این موسیقی را اجرا کنم، آن زمان با نت‌نویسی آشنا نبودم بنابراین با کمک دوستانم توانستم از روی نت تمرین کنم و به مدت یک ماه پیش از شروع برنامه این موسیقی را اجرا می‌کردم.» به‌گفته او موسیقی عاشیقی امروز از طریق نت‌نویسی آموزش داده می‌شود و برای علاقه‌مندانی که سواد چندانی ندارد همچنان به‌صورت سینه به سینه است. عاشیق حسن حدوداً ۹۰ آهنگ نوشته است اما شرایط وجود آمده آن روزگار مانع از آن شد که به‌صورت نت در کتابی به چاپ برسد و امروز هم به‌دلیل گرانی کاغذ نواں مالی این کار را ندارد و صد افسوس... بعد از عاشیق حسن و دیگر بزرگان موسیقی عاشیقی، دیگر چگونه می‌توانیم این موسیقی را حفظ کنیم و در کدام سینه باید آن را جست‌وجو کرد! آن هم در شرایطی که موسیقی عاشیقی به‌نام جمهوری آذربایجان در یونسکو به ثبت ملی رسیده و فرزند متولدشده ایران صاحب شناسنامه‌ای دیگراست...

گروه عاشیق حسن اسکندری سال ۱۳۷۰ در جشنواره موسیقی آوینوین فرانسه به‌عنوان گروه برگزیده شناخته شد، جشنواره ای هنری و از قدیمی‌ترین جشنواره‌های فرانسه که در سطح جهان هم شناخته شده است. او تعریف می‌کند:«ماه محرم بود و دو روز بعد از دهه عاشورا، حساسیت‌های بسیاری بود و به سختی توانستیم از

“

خیلی خوشحالم

که جوانان امروز

موسیقی اصیل

و بویژه موسیقی

عاشیقی را دنبال

می‌کنند البته

چون برگزاری

مراسم عروسی

کمتر شده در

مقابل موسیقی

عاشیقی هم کمتر

به گوش می‌رسد

و براین نظم که

زمان آن رسیده که

مسئولان فرهنگی

توجه بیشتری

به این موضوع

داشته باشند

و از موسیقی

عاشیقی حمایت

کنند و ما را فقط

با وعده دادن

دلگرم نکنند؛

شاید هم خیلی

دیر شده است و

میراث‌داران این

هنر دیگر در بین

ما نیستند...

“

تغییر و تحولات

هر سال سبب

می‌شود مسیر

جشنواره هدف

مشخصی را

طی نکند. حتی

اینگونه تصور

می‌شود در

انتخاب دبیران

هیچ تدبیر و

اندیشه‌ای نبوده و

باری به هرجهت

حضور دارند.

بنابراین باید

برنامه‌ریزی‌های

درستی انجام

بگیرد تا

علاقه‌مندان

بیشتری را به

خود جذب کند.

نکته دیگر بحث

تبلیغات است

که قطعاً تأثیر

ویژه‌ای دارد

هرچند شرایط

خاص موسیقی در

کشورمان موجب

شده از انعکاس

آن در تلویزیون

بی‌بهره باشیم

- یکشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۹۸**
- سال بیست و ششم**
- شماره ۷۲۸۰**

است و همچنان عاشقانه به موسیقی می‌پردازد. او می‌گوید: «موسیقی ایرانی گنجینه ای است که نباید پنهان بماند بلکه باید به هویت اصلی خود بازگردد تا میراث گذشتگان را به گوش فردها برسانیم.»

عاشیق حسن اسکندری با گذشت سال‌ها سابقه کاری در ارانه موسیقی فولکلور آذربایجان این روزها گلایه‌مند است، گلایه از قانون‌های نابجا ونانوشته که حال در این سن و سال دست و پاگیر او هم شده است. می‌گوید:«چندی پیش در شهر تبریز اجرای کنسرت داشتم اما بخش نامه ای را نشانم دادند که تعجب کردم؛ دراین بخش نامه آمده بود باید ۱۰ درصد از هزینه برگزاری کنسرت‌هایم را به خزانه دولت واریز کنم... شما بگویید مگر هنرمندان موسیقی نواحی چقدر درآمد از کنسرت کسب می‌کنند که مالیات هم پرداخت کنند!؛ به آن شخص گفتم این قانون باید برای موسیقی‌های پردرآمد و کسانی باشد که از تهران به شهرستان‌ها می‌آیند تا کنسرت برگزار کنند نه ما که هیچ حمایتی نداریم! قبول نکرد و به من گفت سالی را که قرار است کنسرت برگزار شود معرفی کنم تا تعداد صندلی‌ها را بشمارند و براساس تعداد صندلی‌ها تخمین زدند چه مبلغی باید فروشی خواهیم داشت و هزینه ۱۰ درصد را برآورد کردند.

تعداد اعضای گروه ما ۱۰ نفر بود و کرایه سالن حدوداً ۳ میلیون تومان و ۳ میلیون تومان هم باید بابت صداپردازی پرداخت می‌کردیم تمام این هزینه‌ها را که حساب کردیم و با خوشبینانه‌ترین حالت که تمام بلیت‌ها هم به فروش می‌رسد شاید نفعی یک میلیون تومان برای هرکدام ما باقی می‌ماند آن هم بدون پرداخت ۱۰ درصد. بنابراین تصمیم گرفتم دیگر کنسرتی برگزار نکنیم و این ظلم بزرگی بود که به موسیقی نواحی ایران شد...»

را داشت و من شاگرد ایشان بودم. استاد آن زمان حدوداً ۳۵ سالشان بود و اجرهای مختلف در جشن هنر شیراز و برنامه گل‌ها باعث معروفیت و شناخته شدن ایشان شده بود اما به سبب علاقه‌ای که به استاد مهرتاش داشتند این کار را قبول کردند و کاری در گوشه بیداد خواندند که بسیار بی‌نظیر بود. این برنامه‌ها سه سال از رادیو و تلویزیون پخش شد تا آن که انقلاب شد. من علی‌رغم اینکه عاشق موسیقی بودم و از ۱۰ سالگی آواز می‌خواندم اما گرایش تحصیلی‌ام حسابداری است. در دوران دبیرستان با یکی از خواننده‌های بسیار معروف پاپ همکلاس بودم. خانه‌ام هم تقریباً نزدیک به هم بود و در خیابان جمهوری نزدیک دانشگاه زندگی می‌کردیم. هر دو در دبیرستان تخت جمشید درس می‌خواندیم که امروز نام آن به آیت‌الله سعیدی تغییر کرده است. البته سال‌های ۲۳-۴۴ دوران ابتدایی را در زادگاهم روستای جوشقان قالی (از توابع شهر کاشان) گذراندم. پدرم رئیس فرهنگ آنجا بود و بعد از آن به اصفهان نقل مکان کرد. بعد از آن تهران آمدم و تا کلاس نهم من و دوست قدیمی‌ام همکلاس بودیم و بعد از آن به دبیرستان هدف رفتم و رشته ریاضی را انتخاب کردم. برادرم اصرار داشت موسیقی را دنبال کنم و به هنرستان بروم که سرانجام به کلاس آواز رفتم. صبح‌ها که با همکلاسی قدیمی‌ام از خیابان دانشگاه به سمت مدرسه پیاده می‌رفتیم او شروع به خواندن می‌کرد و بیشتر علاقه‌مند به کارهای داریوش رفیعی بود. من هم عاشق صدای او شده بودم اما مسیر زندگی من تغییر کرد. او به سمت خوانندگی رفت و خواننده بزرگی در موسیقی پاپ شد و من در رشته بانکداری قبول شدم. بعد از سال ۵۵ که اوج معرفیتش بود از نزدیک دیدمش، می‌دانست که در جریان موسیقی هستم و به‌کلاس استاد مهرتاش می‌روم گفت: «خیلی خوب است از من به تو نصیحت مبادا خواندن حرفه کاری تو شود درس خود را ادامه بده.»

۱

گفت و گو

راهنما

۱۵

کفت وگو

پای صحبت‌های هنرمندان حاضر در روزهای سوم و چهارم جشنواره موسیقی فجر

طنین فجر

از سال ۶۷ و درچهارمین جشنواره موسیقی فجر تجربه حضور در جشنوارا را داشته‌ام البته آن زمان با گروه تنبورمولوی اجرای برنامه بود. اما در همراهی با گروه موسیقی دالاهور دومین بار است و پیش از آن سال ۷۵ شرکت کرده‌ایم. گروه موسیقی دالاهور سال ۶۹ تشکیل شده و تا به امروز فعالیت‌های بسیارخوبی داشته و بهتر است بگویم بعد از گروه شمس آقای کیخسروپورنظری، این گروه شناخته شده‌ای در تنبور است. جشنواره موسیقی فجر بهترین فرصت برای حضور گروه‌های موسیقی بویژه موسیقی نواحی است. هیچ تبلیغاتی برای موسیقی ما نیست، صداوسیما هم هیچ کاری انجام نمی‌دهد این در حالی است که باید به جوانان فرصت بیشتری بدهند. فعالیت ما در بخش موسیقی مقامی است و قرار است در جشنواره که اعضا آن ۵ نفراست باتک نوازی و تک خوانی مقامات تنبور را روی صحنه ببریم و در یک بخش هم شاهنامه فردوسی را به زبان کردی اجرا می‌کنیم.

- مهدیس ابراهیمیان**
- برگزیده بخش موسیقی نواحی و دستگامی جشنواره موسیقی جوان**
- استان:تربت‌جام**
- نوع:موسیقی نواحی**
- تاریخ اجرا:دوشنبه ۲۸ بهمن ساعت ۲۱:۳۰ سالن سوره**

سه سال است که برگزیده جشنواره موسیقی جوان هشتم و سال گذشته به همراه مبین درپور برای اولین بار در جشنواره موسیقی فجر شرکت کردیم وامسال هم برای بار دوم توفیق این شرکت را داشته‌ام. من ۱۴ سال سن دارم و براین نظرم جشنواره موسیقی فجر تأثیر بسیاری در دیده شدن ما جوانان دارد و نکته مهم این است که می‌توانیم با اجرای گروه‌های مختلف هم آشنا شویم. اما مسأله مهمی که وجود دارد این است که در اغلب شهرهای اطراف محل زندگی‌ام اجرای من را لغو می‌کنند آن هم به این دلیل که خانم‌ها نباید روی صحنه بروند من بیش از صد مقام موسیقی را می‌نوازم اما این محدودیت‌ها وسخت‌گیری‌ها باعث شده تصمیم بگیرم موسیقی را خارج از ایران بگذرانم. اگر نواختن ساز مسئله است شاید بهتر است دانشگاه‌های رشته موسیقی تدریس می‌شود؟؟اما در اجرای پیش رو قرار است قطعاتی را به یاد و احترام سردار شهید قاسم سلیمانی و همچنین سانحه هواپیمای اوکرائنی اجرا کنیم و دیگر اجراهای ابراز همدردی با مردم سیستان و بلوچستان وهدیه به این عزیزان است.

- غفورامانیان**
- سرپرست گروه‌موسیقی مُقام چیلر**
- استان:گلستان**
- نوع:موسیقی نواحی**
- تاریخ اجرا:یکشنبه ۲۷ بهمن ساعت ۱۸:۳۰ سالن سوره**

گروه موسیقی مقام چیلربرای ششمین بار درجشنواره موسیقی فجرشرکت می‌کندوبسیارخوشحالم‌باردیگرفرصتی به وجود آمد و توانستیم در جشنواره موسیقی فجر روی صحنه برویم. به‌نظر من جشنواره موسیقی فجر طی این سال‌ها در معرفی گروه‌های موسیقی نواحی و گروه‌هایی که از شهرهای دور به پایتخت می‌آیند بسیار خوب عمل کرده است و چه خوب است طی سال هم توجه به موسیقی اقوام وجود داشته باشد. برنامه ما در جشنواره اجرای ۴ قطعه است که با سه خواننده اجرا می‌شود به همراه سازهای چوبی دوتار و کامناچه.

- تورج امیرنظامی**
- سرپرست گروه‌ترانه**
- نوع:موسیقی تلفیقی**
- استان:مشهد**
- تاریخ اجرا:یکشنبه ۲۸ بهمن ساعت ۲۱:۳۰ برج آزادی**

برای اولین باراست که در جشنواره موسیقی فجر شرکت می‌کنیم و قراراست قطعاتی را در ژانرهای مختلف عاشقانه و حماسی اجراکنیم که همراه با موسیقی باکلام و اشعار فاخر و سازهایی چون گیتار، درامز، پرکاشن، فلوت و... است. گروه ترانه سال ۸۱ به ثبت رسیده و در دوران رئیس جمهور اصلاحات درمشهد اجازه اجرای برنامه داشتیم وبعد ازآن مجوز کنسرت پاپ در مشهد صادر نشد. اما گروه حاضر از سال گذشته فعالیت‌های خود را ازسرگرفته و آبان ماه اجرایی را درانجمن موسیقی خراسان داشتیم. شرایط موسیقی در شهرمشهد بسیارمشکل است و بیشتر به موضوع آموزش توجه می‌شود تا اجرای موسیقی. شرکت درجشنواره موسیقی فجر خیلی حائزاهمیت است بویژه برای گروه‌های شهرستانی که راه‌یایشان در خارج از تهران دیده نمی‌شود. خوشحالم که امسال فقط ۶ گروه از شهرمشهد اجرای برنامه دارد و چه خوب است که همه ژانرها در جشنواره پوشش داده می‌شود.

- نسترن هاشمی**
- سرپرست گروه‌بانگ‌نو**
- نوع:موسیقی دستگامی**
- استان:تهران**
- تاریخ اجرا:شنبه ۲۵ بهمن ساعت ۱۸:۳۰ سالن خلیج فارس نیلوارن**

برای نخستین باراست که درجشنواره موسیقی فجرشرکت می‌کنیم و شاید ازبدایقالبی ما بوده است. این برنامه در دیورتا آواز اصفهان ودشتی برگزار می‌شود. گروه بانگ‌نو سال ۹۵ تشکیل شده و متشکل از ۱۰ نفر است که آهنگساز و تنظیم‌کننده کار خودم هشتم و خوانندگی آن برعهده مهیار شادروان است. جشنواره موسیقی فجر فرصت خوبی برای دیده شدن گروه‌های موسیقی است. من سالیان سال است که تجربه اجرای موسیقی با گروه‌های مختلف را داشته‌ام و گروه بانگ‌نو نیز تجربه اجراهای متفاوتی را داشته است. این جشنواره‌ها زمانی تأثیرگذار خواهد بود که حضور گروه‌های مختلف تنها برای یک بار نباشد و یک شب اجرا به تنهایی تأثیر مثبتی ندارد و اتفاق مهمی رقم نمی‌خورد. در حوزه موسیقی کلاسیک ایرانی و گروه‌هایی که به‌صورت مستقل کار می‌کنند شرایط اجرای موسیقی بسیار سخت است این در حالی است که نوازنده‌های بسیارخوبی در نسل جوان داریم برای دیده شدن این نوازنده‌ها و گروه‌ها تبلیغات اثر بسیاری دارد. گروه ما همیشه با بازخورد از سوی مخاطبان روبه‌رو شده منتهی در حد سالن‌های ۳۰۰-۴۰۰ نفره وطی دوتب.